

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare săptămânal cu excepția lunilor Iulie—August.

UN NUMĂR 3 LEI.

Director : MARIAN SASU.

Prim colaborator TOMA COCIȘIU

COLABORATORI:

I. Aldea, Ier. Ciungan, I. Ereazu, I. Dobre, A. Duvlea, P. Petringearn
A. Popa, Elena Dr. Stoianovici, I. Raica, T. Trifa, V. Zdrenghea.

ABONAMENT : 150 lei pe an pentru membrii corpului didactic, iar pentru comitetele școlare și partice. 180 lei. Redacția și Administrația la Aiud, strada Unirii 46.

Să facem politică? Da!

Această chestiune a fost mult discutată în cercurile învățătoresți și chiar în coloanele acestei reviste. Argumente s'au adus mai ales contra. Eu unul cred că e necesar ca învățătorul să facă politică și este cel mai indicat factor în acest scop.

Să mă justific!

Învățătorul este om de cultură și educație și adevăratul conducător al maselor. Din cătunul cel mai îndepărtat de pe coclaurile Carpaților, până în cele mai mari orașe, cine este oare pregătitorul generației de mâine? Cine este educatorul, care însuflă patriotism și propagă moralitatea, care este temeliea statului? Nu suntem noi oare pregătiți pentru aceasta, dacă tot progresul pe teren cultural și economic nu se datorește decât învățătorului?

Astăzi învățătorul nu mai este un simplu cântăreț de biserică ca odinioară. Astăzi învățătorul nu mai are o pregătire inferioară misiunii lui. Astăzi printre învățători sunt și universitari și autodidacți de elită, fapt

recunoscut de toată lumea care cugetă independent. De-ce sunt mai indicați advocații decât noi?

Mai întâiu, corpul didactic în genere, suntem ocupați efectiv tot timpul; așa că nu mai dispunem și de timpul necesar pentru-ca să mai luăm parte și la cutare consfătuire politică etc. care de cele mai multe ori se ține în timpul orelor de școală.

Pe de altă parte chiar ocupațiile multiple și munca, care ni-se cere ne fac să prețuim mai mult timpul și să fim indiferenți și nemulțumiți de felul cum se face astăzi politică. Si așa, deși conducătorii, îndrumătorii și pregătitorii păturei, care formează talpa țării, gertfindu-ne de multe ori chiar și viața pentru ea, și nepretinzând nimic în schimb, nici măcar mulțumirea, care s'ar impune, lăsăm, ca oameni cari exploatează, sunt fără considerare și n'au nici-o legătură cu poporul, să vie să le cerșească votul.

O cauză cu siguranță este și indiferentismul popoului, care aici în Ardeal mai ales este un nou ecou al umilințelor de pe vremuri. Țăranul nostru își iubește conducătorii și este supus și respectuos, însă pentru el un domn străin dela oraș, un avocat s'au allcineva, indiferent c'a mers de 10×4 ori la facultate până în sfârșit a reușit să-și i-a doctoratul, care aici în Ardeal era obligatoriu; dintr'un criteriu de judecată format și impus de vremuri antecedente este un „domn“.

Dacă sunt mai culți acești domni — onoare excepțiilor, — ce inițiative culturale mă rog au luat? Doar cultura este o forță vitală, care reclamă cultură și trebuie să se manifeste! Au ținut vr'o conferință măcar, din care să reiasă că nu stau închiși numai în litera seacă a legii?

Răspund: nu!

Toată lumea este centra politiceii, care se face astăzi, fie pentru motive de ordin moral. fie din alte motive. Or politica este în funcțiune de oameni și dacă oamenii cari fac politică nu sunt de caracter, cum ne putem aștepta la ceva mai bun. Cauza! de multe ori oamenii de greutate și oameni cinstiți nu fac politică.

Când cel puțin în majoritate, politica se va face de oameni de știință, de corpul didactic de toate gradele, sunt sigur că lucrurile se vor schimba. Deaceea zic, că toată lumea să facă politică, însă politica să se pună în serviciul culturii, iar noi s'o potrivim rolului nostru.

Acum mai mult ca ori când am putea pretinde oricărei partid politic, ca macar din fiecare județ să fie pus pe listele electorale în loc de frunte la alegerile pentru parlament cel puțin un învățător și un profesor secundar. Atunci fiind în sfatul țării o forță considerabilă a corpului didactic, nu va mai fi nevoie să cerem dascălilor — parlamentari să abzică de mandatul pe care-l dețin, din cauza nesocotinței unui drept al nostru de căfră un guvern.

Raica Ioan, inv.

Importanța claselor supraprimare.

Nu știu, dacă chestiunea care a format fondul articolului d. Zdrenghia: „Să se reducă clasele supraprimare¹?” se menține în cadrele actualității, sau a fost o simplă ipoteză de ordin financiar, care în urmă a fost abandonată de d. Ministru al Instrucțiunii și soluționată favorabil școalei.

Fie că chestiunea a fost tranșată, sau că mai este în sus pensie ea merită deopotrivă atențiunea corpului dascălesc.

Această problemă rămâne de o gravitate covârșitoare — bineînțeles dacă este pe cale de aplicare, — chiar când ea, — dupăcum se precizează — este motivată de situația noastră precară financiară.

Dacă legea învățământului primar și normal-primar, promulgată în 1924, a ridicat numărul claselor primare prin clasele supraprimare, aceasta nu s'a făcut decât după o laborioasă studiere a vieții noastre economice, sociale și naționale.

Pentru a se introduce și țara noastră în ritmul vieții occidentale, s'a importat de atâteaori unele stări de lucruri din Apus, streine vieții noastre naționale. Aceste stări de lucruri — (a se căută întreaga literatură a d. Brătescu — Voinești, care tratează acest import tragic pentru vechile așezări ale societății românești) — au avut de cele mai multe ori un rol nefast. Cauza? Majoritatea societății românești nu a fost pregătită pentru a putea asimila aceste transporturi improvizate și forțate.

1) A. Ș. No. 13.

Progresul nu se face decât pe o cale lentă și naturală. Progresul impus, este totdeauna de o durabilitate salutară.

Singurul remediu, singurul factor căruia i se rezervă acest rol de sădire a culturii, în societatea românească, este: școala.

Cum clasele supraprimare nu privesc pe ceice urmează școalele secundare, este lesne de înțeles că ele completează o cultură sumară, care în primele patru clase, — având în vedere aglomerația de material nu li se poate da elevilor.

Să se reducă clasele la 5? Dar atunci cum rămânem cu adevărul enunțat de Rousseau: „A educa înseamnă a ști să pierzi vremea”?!

Să nu se uite! Suntem o țară eminentă agricolă. D. Albert Thomas, președintele Biroului Internațional al Muncii, într'un studiu despre importanța agriculturii, ne clasează între: Țări unde agricultura este în absolută majoritate față de celelalte domenii de producțiune. Suntem o țară cu pământ fertil; avem întinse câmpii mănoase pentru grâne, dealuri pentru pomet, viță de vie și pășune, munți cu păduri etc, etc. Ce ne lipsește de a ne clasă între primele țări exportatoare de produse agricole, atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ? Pregătirea necesară pentru exploatarea acestui pământ, care nu are nicidecum calitatea de a fi sgârcit! Dece țări cvalificate ca industriale cum sunt: Franța, Germania, Belgia, Olanda, Statele-Unite, Italia etc. produc totuși proporțional cu sterilitatea pământului lor atât de mult și cantitativ cât și calitativ? Pentrucă până și micii fermieri, nu se jenează ca dupăce au absolvat academii agricole, să se reintoarcă la brazdă! În felul acesta, nu este mirare, că în aceste țări nu vom găsi o palmă de loc lăsat în părăginitare, nu este mirare că seceta, acest dușman al dezvoltării plantelor, este alungată prin canale de irigație și, că în loc de atâtea cară cu gunoaie, pe cari țaranul nostru harnic le duce zile întregi la pământ, — producătorul agricol apusean, în plimbare numai duce un pachet de gunoiu artificial

Nu va fi deajuns să se contracteze „Creditul agricol” ca situația agricolă să se schimbe brusc în țara noastră. Mai este partea cea mai anevoioasă, care este rezervată școalei: pregătirea producătorului agricol. Iată partea practică și formală a claselor supraprimare: de-a deprinde pe elevi — cari în majoritate sunt meniți a apucă coarnele plugului — cu raționalizarea muncii lor. Nu este ceva de disprețuit pentru cine cunoaște imensele eforturi ale școalei în direcțiunea aceasta. Școala activă pe lângă cultura formală, mai însuflă elevilor — mai ales în clasele supraprimare, unde lucrul-manual, cât și științele fizico-naturale cu aplicare în agricultură predomină, — acel spirit practic al englezului.

Nu ne putem permite mândria că am făcut prea mult instituind clasele supraprimare. Adevărul este că n'am făcut deajuns.

Efectele reale ale cursului supraprimar, se vor profila mulțumitoare doar în viitor.

Dacă totuși clasele supraprimare sunt considerate drept un lux, atunci să se reducă; dacă însă ele sunt o cerință vitală pentru o propășire grabnică a neamului nostru atât pe cale de cultură, cât și pe cea de producțiune, în special agricolă, atunci orișice sacrificiu să nu-l regretăm!

Să ne ferim a ne expune în situația de a fi satirizați de înțeleapta zicătoare populară: „Nu fii efitin la faină și scump la tărăță”-

Partoș la 11 Aprilie 1930.

Aurel Pop
inv.

Doleanțele corpului didactic vor fi satisfăcute.

Un comunicat al Federației.

Comitetul executiv al Federației corpului didactic aduce la cunoștința membrilor Federației următoarele:

S'au primit moțiunile votate și semnate de peste 1500 membri ai Corpului didactic în adunările generale extraordinare, ținute la 23 Martie c. în întreaga țară.

Toate moțiunile cer o nouă și energică intervenție pe lângă guvern, pentru îndeplinirea făgăduelilor date și, în caz de nesatisfacere, rechemarea congresului.

Potrivit lor, comitetul s'a prezentat d-lui prim ministru, eri 17 Aprilie.

D-sa ascultând cele expuse a declarat:

- a) Guvernul înțelege să-și respecte toate făgăduielele făcute.
- b) Aplicarea legii privind coeficientul de gradație se va face chiar în cursul anului acesta, din luna în care se va constata primul excedent bugetar.
- c) Intrucât privește restituirea prin rente de stat — după cum s'a propus de comitet — a reținerilor nelegale din anii 1928 și 1929, menținerea reducerilor pe C. F. R., cum și celelalte doleanțe din moțiuni și memoriul ce i-a prezentat, d-sa a cerut răgaz să le studieze împreună cu d-nii miniștri de finanțe și instrucție, iar rezultatul să fie comunicat după sărbători.
- d) Pentru încetarea sistemului nenorocit de achitare a salariilor cu întârzieri, uneori de 2—3 luni, se vor lua măsuri urgente.
- e) După primirea și a ultimului răspuns al guvernului,

comitetul Federației central va fi convocat pentru a lua cunoștință și a hotărî.

Producțiunea unei școale de copii mici.

Școala de copii mici No. 2 din *Uioara* de sub dirigierea harnicei noastre conducătoare Dna *Paula Ursu* a aranjat în seara zilei de 21 Aprilie a. c. — a doua zi de sf. Paști — o producțiune școlară foarte bine succasă.

Producțiunea această s'a ținut în Sala de consultații a Salinei în prezența unui public foarte numeros printre care s'a remarcat și Dl. revizor școlar M. Sasu din Aiud dimpreună cu cele două fice ale sale.

S'a predat un program bogat și interesant. Așa s'a executat două cântări de către corul școlii primare sub conducerea dlui învățător *Carol Cseh*. Elevul *Doru Moldovan* dela școala de copii mici a ținut cu „*demnitate*” o „*vorbire de deschidere*” plină de drăgălășie. S'au executat apoi de către micii elevi mai multe exerciții gimnastice de ansamblu, pe sunetul muzicei și la comanda dnei conducătoare.

După aceste s'a inscenat un tablou foarte drăguț cu „*Ouăle rosii*” din care ies puișori. S'au recitat apoi de către elevi și eleve mai multe poezii hazlii, cari au plăcut publicului.

Punctul cel mai important și mai frumos din program a fost însă „*Cenușereasa*” piesă teatrală în 3 acte. Piesa aceasta s'a jucat cu atâta pricepere, drăgălășie și gingășie de către micii elevi încât a pus în uimire pe întreagă asistența. Toți se întrebau, dacă se poate presta astfel de lucruri de către niște copii de 5—6 ani. La farmecul jocului a contribuit foarte mult decorul scenei și mai ales costumele cele variate și pitorești ale micilor diletanți.

Cu ocazia aceasta s'au incasat peste 15000 Lei. Venitul net s'a destinat societății „*Samarineanul*” pentru ajutorarea săracilor din comună.

În pauză Dl revizor M. Sasu a felicitat călduros pe Dna conducătoare Ursu pentru reușita splendidă a producțiunii. În acelaș timp i-a mulțumit adânc pentru munca intensivă extrașcolară pe care o desfășoară acum de mult timp această harnică conducătoare. Dl medic de plasă *Dr. Stoica* mulțumește dnei conducătoare Ursu în numele părinților, cari sunt foarte mulțumiți cum își face dânsa datorința către micii lor copilași.

Cu un cuvânt producțiunea acestei grădini de copii, în fruntea căreia se află o conducătoare atât de destoinică, a lăsat frumoase impresiuni în inimile celor ce au participat la ea.

Corespondent.

Spicuiiri pedagogice.

„Stăpînirea de sine este ca o luptă împotriva potopului de ape; nu este deajuns să-i pui în cale diguri de apărare, ci trebuie mers la izvor și de acolo trebuie airiguite apele spre a nu cauza pagubele“.

Foerster.

„Știință fără conștiință nu-i decît ruina sufletului“.

Rabelais.

„Trebuie să arăți copilului că ești stăpîn pe tine și nimic nu-l face să vadă mai bine aceasta decît răbdarea ta, căci un spirit bolnav și desechilibrat nu poate fi vindecat și potolit decît de un alt spirit cu desăvârșire sănătos“.

Fenelon.

„Dacă cineva vrea să fie temut, să facă așa fel ca să fie iubit.“

Foerster.

Noui membrii la Cooperativă.

Apelul lansat pentru înscrierea de noi membrii la Cooperativa noastră din Aiud, începe să fie ascultat din ce în ce de către învățătorii noștri. Așa în timpul din urmă s'au înscris noi membrii la cooperativă următorii:

1. Cristea Septimiu	Benic	Cap.	Soc.	Lei	1000
2. Drăgan Virginia	"	"	"	"	1000
3. Spătăcean Valer	"	"	"	"	1000
4. Miclea Ioan	Zărieș	"	"	"	1000
5. Oțoiu Aurora	Cetea	"	"	"	1000
6. Rusu Silviestru	Coșlariu	"	"	"	2000
7. Barbu Silvu	Intregalde	"	"	"	1000
8. Ion Sante	"	"	"	"	1000
9. Székely Berta	Oiesdea	"	"	"	1000
10. Moldovan Ioan	Obreja	"	"	"	1000
11. Ghiriș Paraschiya	Uioara	"	"	"	1000
12. Varga Maria	"	"	"	"	1000
13. Bătăcui Eugen	Ciunga	"	"	"	1000
14. Sava Cornelia	"	"	"	"	1000
15. Socaciu Ioan	Cisteiu	"	"	"	1000
16. Ungurean Maria	Ciuciu	"	"	"	1000
17. Ionaș Romul	Ciugud	"	"	"	1000
18. Ilian Virgil	"	"	"	"	1000
19. Chiorean Simion	Noșlac	"	"	"	1000
20. Avram Ana	Sănbenedic	"	"	"	1000
21. Theis Maria	Heria	"	"	"	1000
22. Măcelar Ioan	Aiudul de Sus	"	"	"	1000
23. Sărbu Febronia	Băgău	"	"	"	1000
24. Popa Laurean	Ciumbrud	"	"	"	2000
25. Tărnăvean Mihail	Ciuguzel	"	"	"	1000

26. Ciungan Ieronim	Gârbova de Sus	„	„	„	1000
27. Herteg Maria	„	„	„	„	1000
28. Ince Berta	Hopârta	„	„	„	1000
29. Filimon Ioan	Poiana	„	„	„	1000
30. Anghel Eugenia	Râmețiu	„	„	„	1000
31. Jorj Marina	Valeageogelului	„	„	„	1000
32. Bârluțiu Iosif	„	„	„	„	1000

Următorii membrii vechi și-au mai mărit capitalul social cu sumele aci indicate :

1. Moldovan Iuliu	Turdaș	Lei	100
2. Ursu Grigorie	Uioara	„	500
3. Carol Cseh	„	„	100
4. Farkas Francisc	„	„	100
5. Nagy Francisc	Ciuciu	„	100
6. Șerban Aurel	Micoșlaca	„	100
7. Turoci Ladislau	Aiud	„	100
8. Augusta Franz	„	„	200
9. Muntean Emanoil	Aiudul de Sus	„	200
10. Cordea Silvia	Asinip	„	100
11. Makai Coloman	Beta	„	100
12. Lazar Emil	Gâmbaș	„	100
13. Docea Samoilă	Hopârta	„	100
14. Krisbai Gheorghe	Lopadea	„	100
15. Corbean Vasile	„	„	100
16. Solomon Iozefina	Aiud	„	200
17. Pauletti Silviu	Miraslău	„	100
18. Pârvu Ioan	Râmețiu	„	200
19. Elekes Edmund	Șoimuș	„	100
20. Rațiu Adrian	Beldiu	„	127
21. Domșa Cornel	Çăpud	„	100
22. Muntean Emil	Sântimbru	„	96
23. Augustin Ocnean	Alba-Iulia	„	154
24. Cristean Nicolae	„	„	100

ȘTIRI.

** Comitetele noastre școlare sunt rugate cu stăruință să binevoiască a ne achita abonamentele restante și curente.*

* Revizoratul școlar comunică celor interesați, că nu mai poate reprimi broșurile „*Răsboiul României*“ pentru care să așteaptă să se restituie banii încasați, deoarece acești bani au fost predați autorului respectiv, care astăzi nu mai este aplicat să-i restituie în schimbul acestor broșuri.

Poșta Redacțiunii.

Dlul Ioan Popa în Nădăștia. Comitetul școlar nu se poate sustrage dela achitarea abonamentului „Amicul Școlaei“, care este organul oficial al Comitetului Școlar județean. Costul revistei se va lua în bugetul școlaei, conform ordinilor anterioare dela care nu se poate face nici-o excepție.